

První a poslední
Tančící dům je právem
ikonou Prahy, kterou
ve světě znají.
Foto: M. Šula, MF DNES

MF DNES připravila seriál článků, které rozeberou současnost i budoucnost Prahy z různých pohledů. Například její rozvoj, dopravu či kulturu. Dnes začínáme moderní architekturou. Další díl vyjde příští sobotu.

FAKTA
Příklady ze sousedních metropolí

Jewish Museum, Berlín
Autorem nového Židovského muzea je Daniel Libeskind. Klikatá budova se stavěla od roku 1993 do 1999. Celý areál je považován za abstraktní umělecké dílo.

Spittelau Viadukt, Vídeň
Na nábreží stojí od roku 2005 budova, kterou vytvořila architektka Zaha Hadid. Vypadá, jako by se kácela do řeky.

Mrakodrap Zlota 44, Varšava
Tvůrci mrakodrapu Jean François Ott a Daniel Libeskind očekávají, že bude stavba v centru města ikonou celého Polska. Zatím se staví.

Praha v moderní architektuře pokulhává. Tančící dům nestačí

Praha je architektonicky skvost, jedinečně tajemná ve svých zákoutích, nespoutaná v prostoru, který využívá ke svému nadčasovému bytí. Praha je městem, které svou auru přitahuje kdekdo a kdekoho jako magnet. V dobrém i zlém. Nicméně českému hlavnímu městu něco schází, aby se vyrovnalo světovým metropolím se všim všudy.

Je to až vizionářská moderní architektura spojená se skutečně velkým jménem. Ano, i Praha se dnes může pochlubit řadou zajímavých moderních staveb, ale žádná nedosahuje opravdu světového věhlasu. I když ani Praze se slovní tvůrčí nevyhýbají, jde v jejich tvorbě pouze o okrajové stavby.

Průvih s Kaplického chobotnicí a pak už žádná hvězdná jména

Všeobecně známou výjimkou je Tančící dům od známého architekta kanadského původu Franka Owea Gehryho. Stavba z roku 1996, kterou i sám Gehry považuje za svou nejpovedenější, má nesporný potenciál být mezi stovkou nejsvětějších moderních staveb světa. Od autora budov roztočivých tvarů po celém světě je to skvělý kompliment.

Nicméně není to i tak pro Prahu málo? Podle odborníků je. „Ano, máme toho v Praze zoufale málo,“ potvrzuje spoluautor zmíněného „rozevlátého“ domu na Rašínově nábreží Vlado Milunič.

„Navíc metropole v tomto ohledu pokulhává třeba už i za Bratislavou. Tam se rozjeli velkým stylem, to je s Prahou nesrovnatelné,“ tvrdí historik architektury Zdeněk Lukeš. Proč? Jedním z hlavních důvo-

dů je, že magistrát či stát nevyplývá žádné architektonické soutěže.

„Po tom průsvihu s Kaplického Národní knihovnou v roce 2007 nebyla vypsaná jediná mezinárodní soutěž. Dnes je podmínkou, aby byla podle pravidel Mezinárodní unie architektů, protože jinak zahraniční hvězdy do nějakých místních podmínek nepůjdou,“ vysvětluje Lukeš.

Nicméně je třeba říct, že i o Prahu je mezi velkými jmény zájem.

„Bral bych to jako prestiž, protože si myslím, že si Praha zaslouží něco opravdu výjimečného, a rád bych tu sám něco postavil,“ řekl MF DNES před pár měsíci při návštěvě metropole čínský architekt Ma Yansong, který se proslavil nesuktečnými stavbami po celém světě.

Podobně hovoří také britská ar-

chitektka Zaha Hadid, držitelka nejvýznamnějšího ocenění pro žijícího architekta – Pritzkerovy ceny, která by tu také ráda něco měla. Třeba právě pro Bratislavu navrhla sedm futuristických mrakodrapů.

Praha musí hledět za české hranice s bludou závisť. Ve Varšavě se dokončuje mrakodrap od Daniela Libeskinda, autora staveb na místě zřícených newyorských dvojčat.

O Vídně či Berlíně snad ani není třeba hovořit. „Nicméně jsem slyšel, že Hadid chystá v Praze nějakou vilu. To je příslib, že se něco mění. A zaslechl jsem i jiná hvězdná jména, tak uvidíme,“ podotýká Lukeš.

Pokud to tak skutečně bude, má česká metropole šanci se zařadit mezi významná centra moderní architektury.

Pavel Švec
» Více o architektuře v Praze na str. B4

Vizionářské stavby město oživují a dávají mu novou energii

Nad tím, zda Praha architektonicky nezaostává, se zamýšlí architekt Viktor Udženija, který prožil kus života v Praze a po studiích tvořil v Londýně či Dubaji

PRAHA, DUBAJ Otázku, jak je na tom Praha z pohledu moderní architektury, jistě můžeme položit kterémukoliv architektovi. Nicméně ideálnějšího člověka, než jakým je Viktor Udženija, byste patrně hledali marně. Cizinec, který studoval a žil v Praze a posléze nastartoval úctyhodnou profesní dráhu ve hvězdném ateliéru světového architekta Normana Fosterera. Dnes má vlastní studio ve Spojených arabských emirátech.

Udženija se do Prahy přestěhoval s rodinou jako malý kluk v roce 1991 z bývalé Jugoslávie, jež se tehdy zmlátala v občanské válce. Prošel základní školou, gymnáziem a začal zde studovat architekturu.

„Do Prahy se vždy rád vracím. Je to jedno z nejkrásnějších měst na světě a vždy ho budu každému vřele doporučovat. Jako architekt mám možnost spolupřevyprávět nová města, ale pohled na Pražský hrad z Karlova mostu si nikdy nenechám ujít,“ vypráví Udženija.

Architekt Viktor Udženija
Foto: archiv

V čem je Praha pro současného architekta lákavá?

Složitostí najít urbanistický kompromis, kdy se střetávají moderní stavby s těmi historickými. I zde však vznikly zajímavé moderní

FAKTA

Viktor Udženija

Do Prahy přišel v roce 1991 z bývalé Jugoslávie. Po bakalářském studiu na Fakultě architektury ČVUT odešel na mnichovskou techniku, kde se setkal s profesorem Richardem Hordenem. Ten ho doporučil **Normanu Fosterovi do Londýna**. Pracoval na projektech ve Spojených arabských emirátech. Například v Dubaji dohlížel na stavbu **326 metrů vysokého mrakodrapu Index Tower**. Zde si založil vlastní kancelář. Jeho další projekty: Penthouse apartment v Dubaji či Dalmatia Residence v chorvatském Záhrbeju. **Je švagrem** pražské radní Aleksandry Udženijové.

domy, třeba Tančící dům od mého mentora Vlada Miluniče a Franka Gehryho.

Právě tento projekt vlastně s sebou přinesl první diskusi, jak by měla nová architektura v Praze vy-

padat. Střet se černobílý názor nic v centru neměnit a respektovat historické budovy s přesvědčením novátorů, již chtějí vložit do města rukopis naší doby. Je těžké říci, co je nejlepší.

Můžeme se inspirovat jinde?

Zajímavý kompromis našli v Paříži, Barceloně, Římě či Londýně. Chce to ovšem dobrý a dlouhodobý urbanistický plán města, ke kterému se vyjadřují radnice, památkáři a samozřejmě Pražané.

Viděl jste mnoho světových měst, čím je podle vás výjimečná Praha?

Opravdu si myslím, že je to jedno z nejkrásnějších měst na světě vůbec. Jsou tu architektonické skvosty ze všech důležitých epoch a procházka městem je vlastně procházkou dějinami s těmi nejlepšími příklady z každého období. Opět musím zmínit i skvělý příklad současné architektury v podobě rohového Tančícího domu na Rašínově nábreží.

Nepokulhává Praha právě z pohledu moderní architektury?

Nemyslím si, že Praze existencí chybí nějaký moderní architektonický kousek. Například španělské Bilbao postavilo muzeum od Gehryho zejména proto, aby přilákalo turisty do města, v němž nic jiného není. Praha přirozeně láká svou historií a kulturou. Ale zastoupení světově významných architektů tady určitě není tak vysoké, když vezmeme v úvahu, jak stabilní je česká ekonomika v Evropě. Nové architektonické projekty město oživují a dávají mu nový náboj, novou energii. Proto by se na ně nemělo zapomínat.

Co Praze skutečně chybí?

Nové stavby by měly sloužit hlavně stálým obyvatelům města, ale zároveň mohou být zcela jistě architektonicky zajímavé i pro turisty. V tomto ohledu má Praha určitě velký potenciál k dalšímu rozvoji a zlepšování služeb pro rezidenty a návštěvníky.

Pavel Švec

Krátce

BŘEVNOV

Částí Patočkovy opět neprojedete

Řidiči vyjíždějící ze Strahovského tunelu se budou muset připravit na další omezení související se stavbou tunelu Blanka. Od neděle 5. srpna bude opět neprůjezdná část Patočkovy ulice. Objížďka povede ulicemi Pod Královkou, Bělohorská a Myslbekova. Omezení potrvá až do 2. září. (kec)

INZERCE

NEJLEVNĚJSÍ-TAXI.cz
226 000 226
SMS objednávky 736 300 299
nejvýhodněji na/z letiště

PRAHA

Policie pátrá po násilnících

Dva mladíci v noci na pátek v Lidické ulici v Praze 5 brutálně napadli ruského turistu. Podle mluvčí praž-

ské policie Jany Rösslerové mu vzali mobilní telefon a hudební přehrávač v celkové hodnotě asi 20 000 korun. Údajným pachatelem je podle policie kolem 22 let. První z nich je zhruba 190 centimetrů vysoký, štíhlý a světlavý. V době přepadení měl na sobě černé triko s bílým nápisem a modré džíny. Druhý je střední postavy, měří asi 170 centimetrů a má tmavé krátké vlasy. Oblečený byl do růžového trika a tmavě modrých džínů. Policie přijme informace na tísňové lince 158. (ČTK)

SMÍCHOV, NOVÉ MĚSTO

Nájemné se zvýší od ledna

Praha 5 zvýší od prosince nájemné ve svých obecních bytech o čtyři koruny na 119 korun za metr čtvereční. Zvýšení nájemného v Praze 5 se dotkne obyvatelů asi 1 460 bytů. Nájemné bude zvyšovat i Praha 1, a to o 30 korun za metr čtvereční. Místo současných 95 korun zaplatí obyvatelé 125 korun. Sociálně slabým lidem poskytnou radnice slevy. Na přelomu roku skončí v Česku regulované nájemné. (ČTK)

PRAHA

Řidiči mohli přihlašovat auta

Centrální registr vozidel začal včera před 11. hodinou fungovat. Všechna pracoviště pražského registru vozidel tak byla v provozu a bylo možné vyřizovat běžné agendy včetně přihlašování vozidel. Po zkušenostech z minulých dnů nejsou ale vyloučeny problémy, které by mohly zpomalit odbavování řidičů. (char)

ČIMICE

V rybníku našli mrtvého muže

Ve vodní nádrži v Drahanské roklí v pražských Čimicích bylo nalezeno tělo mrtvého muže. Nejspíš zemřel, když kolem jezírka probíhal, cizí zavazování lékař vyloučil. „Šlo o pětadvacetiletého muže, jehož totožnost už známe,“ řekl mluvčí pražské policie Jan Daněk. Dalšího mrtvého, tentokrát 64letou ženu, objevili policisté v jednom z bytů v ulici U Krčské vodárny. Ani tady ale tělo nejevilo známky násilí. (IDNES.cz)

» Video na praha.idnes.cz

INZERCE

Majitelé domů pozor!
máte podobnou velkou škodu na vašem domě?
plíseň ve zdech? poškozená omítka? vlhké zdi i po vertikální izolaci?

Následky:

- extremně vysoké poplatky za topení,
- nezdravé životní prostředí,
- ztráta hodnoty vašeho domu až do výše 15%

Řešení:

Dodatečná horizontální izolační vrstva proti stoupající vlhkosti. Metodou nízkotlakového vstříkávání do zdiva. **Váš specialista s 20 letou zkušeností s vysoušením zdiva provedené u 17.000 domů.** www.atg-sro.cz

Zavolejte nám na bezplatnou linku

ATG 800 556 556
ATG Czech Republic s.r.o.
IČ 248 08 890 Na Dřevčovic 201/20, 160 00 Praha 6 - Střešovice

- ✓ analýza škody zdarma,
- ✓ odborné poradenství a prohlídka zdarma,
- ✓ nezávazný, předběžný odhad nákladů zdarma